Advies Algemene raadscommissie d.d. 9 februari 2021

Onderwerp: Zienswijze op kadernota 2022 WerkSaam Westfriesland en overheveling participatiebudget 2022
Zaaknr.: 1829784

Advies: De **commissie** is overwegend positief over het voorstel een positieve zienswijze af te geven op de kadernota van WerkSaam en complimenteert WerkSaam voor haar inzet. Wel worden door diverse fracties zorgen geuit en vragen gesteld. De **commissie** adviseert om dit voorstel als B-punt te agenderen op de raadsvergadering van 16 februari

Hoofdlijn discussie commissie

De **commissie** is overwegend positief over het voorstel van het college om een positieve zienswijze af te geven op de kadernota van WerkSaam. Hierbij wijzen met name fracties **Tonnaer**, **Sociaal Hoorn** en **HOP** erop dat dit een tussenjaar is voor WerkSaam: de evaluatie komt eraan, het nieuwe beleid is in ontwikkeling en daarbij zijn er onzekerheden (o.a. duur en gevolgen Corona, visie op de Participatiewet, bijdrage vanuit het Rijk en de verkiezingen). Vanuit de **commissie** zijn verder een aantal vragen en opmerkingen.

Wet inburgering en taalonderwijs

Fracties **PvdA**, **VOCHoorn**, **Christen Unie** en **GroenLinks** vragen nadrukkelijk aandacht voor het (monitoren van) taalonderwijs vanuit de wet Inburgering en met name praktische spreek- en schrijfvaardigheden. Gedacht wordt aan lokale initiatieven, zoals ‘About a Jacket’. Fractie **D66** ziet een rol voor WerkSaam nog niet als gegeven, pas nadat hierover een debat is gevoerd. Fractie **DRP** vraagt aandacht voor onderzoek naar eventueel frauduleus handelen binnen de wet Inburgering.

Reactie wethouder

Wethouder **Al Mobayed** geeft aan dat in december 2020 de raad de uitgangspunten voor de inburgering heeft vastgesteld. Vanuit het college wordt nu gewerkt aan de verdere uitwerking. WerkSaam is in dit traject een belangrijke partner en gaat een grote taak uitvoeren. Wethouder **Al Mobayed** zal WerkSaam erop wijzen dat van hen een proactieve rol wordt verwacht. De aanbesteding voor de implementatie van de wet Inburgering zal volgend jaar plaatsvinden. Voor de lokale binding, de rol van WerkSaam en het taalonderwijs in combinatie met werk komt wethouder **Al Mobayed** nog terug bij de raad.

Verdeling participatiebudget en Couleur Locale

Binnen de **commissie** ontstaat discussie over de verdeling van het participatiebudget. Diverse fracties (waaronder fracties **CDAHoorn**, **Christen Unie**, **Tonnaer** en **DRP**) zijn akkoord met de verdeling 90%, 5% en 5%. Hierbij wordt wel de vraag gesteld of de raad zich nog druk moet maken over de resterende 5% of dat dit geld beter overgeheveld kan worden naar WerkSaam. Fractie **VOCHoorn** vraagt expliciet of wethouder **Al Mobayed** de raad wil informeren op het moment het gesprek over de inzet van de Couleur Locale gelden heropent kan worden.

Reactie wethouder

Wethouder **Al Mobayed** bevestigd dat de raad van de 10% Couleur Locale nu 5% in het gemeentelijk dekkingsplan is opgenomen en 5% ingezet wordt aan de participatiecoaches voor de zorgklanten. Vanwege de coronacrisis wordt deze keuze in 2021 niet heropent. Vanaf volgend jaar kan een eventuele herverdeling besproken worden. Wethouder **Al Mobayed** zegt toe op tijd een seintje wanneer er weer een keuze is.

Inspelen op gevolgen corona

Diverse fracties (**Christen Unie**, **GroenLinks** en **DRP**) vragen hoe WerkSaam anticipeert op de gevolgen van de coronacrisis, zoals het verdwijnen van arbeidsplaatsen als bedrijven omvallen. Is de bedrijfsvoering hierop voorbereid? Fractie **GroenLinks** vraagt daarbij naar de overlegstructuren met WerkSaam om dit te bespreken en naar de visie van het management hierop.

Reactie wethouder
Wethouder **Al Mobayed** geeft aan dat er overleg is met WerkSaam over inzet tijdens de coronacrisis waarbij ook geanticipeerd wordt voor de periode erna. Zo voert WerkSaam de TOZO uit, die betaald wordt vanuit het Rijk. Vanuit het mobiliteitsteam in Alkmaar, welke onderdeel is van de RPA Noord Holland Noord en waar WerkSaam partners ins namens West Friesland, worden herstelpakketten opgesteld voor na de corona. Hier kunnen ook initiatieven ingediend worden.

Wet arbeidsmarkt in balans/Wet passend aanbod/beschut werk
Fracties **D66**, **GroenLinks** en **Tonnaer** vragen aandacht voor de Wet arbeidsmarkt in balans in combinatie met de Wet passend aanbod. Het verzoek is om de raad op de hoogte te houden van de duurzame uitstroom, de eventuele extra kosten en de effecten op de weving van de diverse beschut werk plaatsen zodat deze beter aansluiten bij de cliënten. Fracties **D66** en **VOCHoorn** spreken zorgen uit over de wachtlijst beschut werk en vragen de wethouder naar het standpunt van de andere Westfriese gemeenten.

Fractie **D66** vraagt de wethouder of de 10% participatiebudget voldoende is om binnen de Wet passend aanbod de zorgklanten (1/3 van het bestand, 650 cliënten) te bedienen. Zeker nu het geven van dergelijk aanbod niet vrijblijvend is en een aanbod ook niet zomaar geweigerd kan worden. In het verlengde van deze discussie vraagt fractie **VVD** waarom in het verleden geen gebruik van gemaakt is van het opleggen van de plicht een tegenprestatie te leveren.

Reactie wethouder
Wethouder **Al Mobayed** kan nu nog niet zeggen of alle Westfriese gemeenten akkoord zullen gaan met uitbreiding van de plekken beschut werk, nu het voorstel nog niet langs alle raden is geweest. De gemeenten die besloten hebben, zijn positief.

Op de vraag van fractie **D66** geeft wethouder **Al Mobayed** aan dat de coaches (5% van het participatiebudget) de zorgklanten te begeleiden. Dit kan o.a. inhouden begeleiding naar beschut werk of een participatieplaats. Uit een analyse zal moeten blijken of dit voldoende is. Het passende aanbod (verplichte tegenprestatie) is niet alleen een taak voor de gemeente, maar ook voor WerkSaam. Nu blijkt dat de antwoorden van wethouder **Al Mobayed** op de vragen van fractie **D66** nog niet afdoende zijn, oppert de voorzitter dat fractie **D66** deze vragen schriftelijk zal stellen, waarna de wethouder deze ook schriftelijk kan beantwoorden.

Wethouder **Al Mobayed** geeft tenslotte de **commissie** het advies de vragen die leven ook op 10 februari te stellen tijdens de bijeenkomst met WerkSaam. Hier zal gesproken worden over de nieuwe beleidsvisie 2022. Op verzoek van fractie **VVD** zegt wethouder **Al Mobayed** toe de vraag van fractie **VVD** ook schriftelijk te beantwoorden, voorafgaand aan de raadsvergadering van 16 februari.

Toezeggingen
Wethouder **Al Mobayed** zegt toe dat zij, zodra zij de vragen van fractie **D66** schriftelijk ontvangt, deze ook schriftelijk zal beantwoorden.
Wethouder **Al Mobayed** zegt toe voor de raadsvergadering van 16 februari schriftelijk te antwoorden op de vraag waarom de tegenprestatie in het verleden niet of nauwelijks is opgelegd.

Niek Heijne, voorzitter Judith van Kwawegen, commissiegriffier